

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2008 ROK**

Płock, listopad 2007r.

Podstawę prawną działań gminnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych stanowi Ustawa z dnia 26 października 1982r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz.U. z 2007r. Nr 70 poz. 473 późniejszymi zmianami). Zgodnie z art. 4' ust. 1 wymienionej Ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Realizacja wymienionych zadań na terenie gminy prowadzona jest w postaci uchwalanego corocznie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który uwzględnia również gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podstawowymi priorytetami Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2008 rok jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszanie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Działania związane z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zawarte w niniejszym Programie są działaniami długofalowymi. Realizacja kolejnego Programu, nie odbiegającego w swej formie i treści od poprzednich, warunkuje w dużym stopniu skuteczność podejmowanych działań. Program, podobnie jak w latach ubiegłych, obejmuje realizację różnorodnych projektów profilaktycznych, podejmowanie działań stanowiących środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Uwzględnia działania zmierzające do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania. Zaplanowane przedsięwzięcia dają również możliwość wspierania w tym zakresie działalności organizacji społecznych oraz instytucji.

Koordinacja działań związanych z realizacją Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie miasta Płocka należy do kompetencji Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka.

ZAŁOŻENIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Nadużywanie oraz uzależnienie od alkoholu jest jednym z zasadniczych problemów zdrowotnych w wielu krajach, także w Polsce. Jest to problem tym poważniejszy, że większość osób nadużywających czy uzależnionych nie leczy się, a wielu spośród nich nie jest świadoma, że już dawno przekroczyła próg nieszkodliwego używania tej substancji. Nadużywanie alkoholu prowadzi nie tylko do poważnych problemów społecznych czy zdrowotnych w życiu jednostki, ale powoduje także szkodliwe następstwa natury emocjonalnej, społeczno-ekonomicznej na poziomie rodziny i społeczeństwa. Działaniami Programu winno być więc objęte całe społeczeństwo naszego miasta.

Problemy alkoholowe, podobnie jak inne problemy społeczne, znajdują się w centrum uwagi wielu służb i instytucji, Program zakłada kontynuację dotychczasowych działań z zakresu profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie prowadzonych przy współpracy różnych podmiotów – placówek oświatowo-wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji dbających o przestrzeganie porządku publicznego i prawa.

Przedstawione formy realizacji poszczególnych zadań Programu, podobnie jak w latach ubiegłych, uwzględniają sposoby radzenia sobie z istniejącymi problemami w kontekście innych problemów społecznych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2008r. uwzględnia również gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który realizowany jest zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz.U. Nr 180 poz. 1493).

Działania prowadzone w ramach wymienionego Programu będą ponadto skorelowane z działaniami prowadzonymi w ramach realizacji zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006 - 2008, który szczegółowo określa zakres realizacji zadań wynikających z postanowień Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz.U. Nr 179 poz. 1485).

W związku z powyższym projekty dotyczące udzielania pomocy osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom będą uwzględniały również możliwość korzystania z pomocy osobom uzależnionym od narkotyków oraz ich rodzinom – dotyczyć to będzie działań podejmowanych zarówno przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, jak również przez organizacje pozarządowe oraz instytucje prowadzące działalność w wymienionym zakresie.

Program zakłada działania promujące świadomość istniejącego prawa oraz propagujące postawy i zachowania zgodnie z nim, działania ograniczające dzieciom i młodzieży dostęp do środków odurzających oraz promowanie w lokalnym środowisku wspomnianych inicjatyw, jak również włączanie lokalnych mediów w działania promujące przedsięwzięcia o charakterze profilaktycznym.

Przewiduje wdrażanie w społeczności lokalnej sprawdzonych i rekomendowanych programów profilaktycznych odpowiadających na środowiskowe zapotrzebowanie oraz umożliwianie udziału w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień lokalnym liderom profilaktyki – psychologom, pedagogom,

nauczycielom, rodzicom itp.

Zaplanowane działania, które będą realizowane w ramach Programu wynikają między innymi z "Raportu stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku za rok 2006" oraz "Raportu stanu zagrożenia narkomanią w mieście Płocku za rok 2006", które analizują stan problemów alkoholowych, narkotykowych oraz związanych z przemocą w rodzinie, omawiają zasoby służące ich rozwiązywaniu na terenie miasta Płocka oraz zawierają wnioski dotyczące podejmowania adekwatnych do potrzeb działań profilaktycznych.

Przy opracowywaniu Programu wykorzystano również propozycje działań przekazane przez instytucje oraz placówki oświatowo-wychowawcze funkcjonujące na terenie miasta Płocka.

Planowane działania profilaktyczne będą wielostopniowe i obejmować będą, podobnie jak w latach ubiegłych, 3 podstawowe poziomy:

- profilaktykę pierwszorzędową (zapobieganie pierwotne) - adresowaną do grupy niskiego ryzyka. Działaniami obejmowane będą szerokie niezdiagnozowane populacje. Będzie miała na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych, niedopuszczanie do powstawania problemów alkoholowych m.in. poprzez podwyższanie poziomu wiedzy o nim, kształtowanie postaw preferujących trzeźwość oraz abstynencję,
- profilaktykę drugorzędową (zapobieganie drugorzędowe) - adresowaną do grupy podwyższonego ryzyka. Celem działań będzie ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych (np. poradnictwo rodzinne i indywidualne, socjoterapia). Obejmować będzie wczesne wykrywanie i interwencje w stosunku do osób zagrożonych wystąpieniem problemów alkoholowych i tych, u których podejrzewa się ich obecność.
- profilaktykę trzeciorzędową (zapobieganie trzeciorzędowe) - adresowaną do grupy wysokiego ryzyka. Ma na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego, degradacji społecznej oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie. Polega na minimalizowaniu następstw nadmiernego spożywania alkoholu - głównie będzie to leczenie, rehabilitacja i resocjalizacja.

Na każdym z trzech poziomów działania profilaktyczne prowadzone będą przez odpowiednich realizatorów:

- w profilaktyce pierwszorzędowej realizatorami programów będą przede wszystkim nauczyciele wspierani przez pedagogów i psychologów, a terenem działania będzie głównie szkoła,
- w profilaktyce drugorzędowej realizatorami działań będą przede wszystkim psychologowie (socjoterapeuci, doradcy rodzinni), a zajęcia prowadzone będą w poradniach, punktach konsultacyjnych, klubach i grupach socjoterapeutycznych,
- w profilaktyce trzeciorzędowej realizatorami programów będą lekarze specjaliści, psychologowie, psychoterapeuci, pracownicy socjalni. Terenem działania będą szpitale, poradnie, zakład karny, kluby, placówki wychowawcze i resocjalizacyjne.

Na poszczególnych poziomach profilaktyki stosowane będą następujące działania:

- **informacyjne** – ich celem będzie dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru, ukierunkowane są one na zmianę postaw, a co za tym idzie zmianę zachowań,
- **edukacyjne** – ich celem będzie pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych przydatnych, korzystnych a nawet niezbędnych do tego, by odbiorcy byli w stanie sami lepiej radzić sobie z zagrożeniem (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia itp.),
- **alternatywne** – ich celem będzie pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb (np. sukcesu, przynależności) oraz osiąganie satysfakcji życiowej przez stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową itp.),
- **interwencyjne** – celem tych działań będzie pomoc osobom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu ich problemów oraz wspieranie w sytuacjach kryzysowych - wywołanie zmian służących pokonaniu kryzysu lub też zapoczątkowaniu dłuższego procesu zmian, jakim jest np. terapia,
- **zmniejszenia szkód** – przewidziane są na potrzeby profilaktyki trzeciorzędowej i skierowane będą do grup najwyższego ryzyka, wobec których zawiodła wczesna profilaktyka, interwencje, terapia, resocjalizacja – alkoholików z długim stażem, którzy z różnych względów nie mogą albo nie chcą wycofać się z ryzykownych zachowań.

Działania informacyjne, edukacyjne i alternatywne będą stosowane na wszystkich trzech poziomach profilaktyki. Działania interwencyjne, jako działania głębsze i bardziej zindywidualizowane, stosowane będą na poziomie drugim i trzecim.

Zgodnie z nowoczesnym modelem profilaktyki działania dotyczące alkoholu, tam gdzie będzie to potrzebne i możliwe, będą skoordynowane z działaniami dotyczącymi innych substancji uzależniających.

CELE I ZADANIA
MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi obejmuje ustawowe zadania, m.in.:

- działania zmierzające do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania,
- inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych,
- prowadzenie edukacji publicznej - upowszechnienie edukacyjnych programów profilaktyki szkolnej, rodzinnej i środowiskowej,
- popieranie tworzenia i rozwoju organizacji społecznych oraz środowisk wzajemnej pomocy, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, jak również zapewnianie warunków sprzyjającym działaniom tych organizacji,
- wspieranie w tym zakresie organizacji społecznych,
- oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, w szczególności dotyczącej przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów prawnych w zakresie obrotu napojami alkoholowymi, w szczególności dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim oraz reklamowania napojów alkoholowych - ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

Do głównych celów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

1. Zmniejszanie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież.
2. Zmniejszanie ilości nowych przypadków uzależnienia.
3. Zmniejszanie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań).
4. Zmniejszanie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.
5. Zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu.
6. Zmniejszanie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy.
7. Zmniejszanie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.
8. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
9. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
10. Ograniczanie globalnego spożycia alkoholu i zmiana struktury jego spożycia.
11. Zwiększanie zasobów, tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej potrzebnej do realizacji programu.

Wymienione cele będą osiągnane poprzez realizację następujących zadań:

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, udział w ogólnopolskich kampaniach i organizacja inicjatyw lokalnych, diagnoza lokalnych problemów alkoholowych oraz ewaluacja działań profilaktycznych.
- IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- V. Działania na rzecz ograniczania dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie miasta.
- VI. Wydzielenie w Budżecie Miasta Płocka środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- VII. Opiniowanie wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

**ZADANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ SPOSOBY ICH REALIZACJI**

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zwiększanie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy jest ważnym zadaniem samorządu terytorialnego. Podstawowym rodzajem pomocy dla osób uzależnionych są programy psychoterapii grupowej i indywidualnej. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność wszelkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Współpracę z zakładami leczenia odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych pod kątem poprawy organizacji pracy.
2. Finansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, które nie są finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
3. Wspieranie rozwoju i modernizacja leczenia odwykowego, m.in. doposażenie placówek odwykowych w pomoce i sprzęt niezbędny do diagnozy, leczenia i prowadzenia zajęć terapeutycznych.
4. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych, staży i superwizji oraz organizacja szkoleń w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników leczenia odwykowego.
5. Opłacenie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - psychologa oraz psychiatry.
6. Opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne nie tylko jednostki, ale całej rodziny. Szkody zdrowotne wywołane przyjmowaniem substancji psychoaktywnych nie ograniczają się do szkód występujących u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin. Rodzina, w której występuje problem alkoholowy jest rodziną dysfunkcyjną, funkcjonującą w sposób nieprawidłowy. Jest rodziną, w której nie jest możliwy stały i indywidualny rozwój jej członków, która zamknięta jest na kontakty z otoczeniem, zaburzone są relacje między członkami, nie są określone jasno role i normy. Bardzo ważne jest więc udzielanie kompleksowej pomocy w odniesieniu do rodzin, w których występują problemy alkoholowe oraz związane z przemocą w rodzinie, jak również rodzin przejawiających różne formy kryzysów. Pomoc ta

polega na zapewnieniu pomocy psychospołecznej, prawnej, zwiększeniu dostępności oraz skuteczności zorganizowanych form pomocy - w szczególności poradnictwa, edukacji, pomocy specjalistycznej oraz terapii.

Duży akcent będzie również położony na realizację działań opiekuńczych i terapeutycznych w stosunku do dzieci dotkniętych negatywnymi skutkami uzależnienia ich rodziców, zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci przejawiających zaburzenia zachowania oraz wychowujących się w trudnych warunkach rodzinnych. Konieczność prowadzenia zintensyfikowanych działań wynika również z tego, że dzieci te stanowią grupę podwyższonego ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Tworzenie, wspieranie merytoryczne oraz finansowanie bieżącej działalności Klubów Profilaktyki Środowiskowej, grup socjoterapeutycznych oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i zagrożonych uzależnieniem.
2. Organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży - integracyjnych kolonii oraz obozów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, przemoc w rodzinie, jak również z rodzin prawidłowo funkcjonujących.
3. Finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym oraz ich rodzinom.
4. Finansowanie prowadzenia zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w tym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku.
5. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem uzależnień oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców klubów profilaktyki środowiskowej itp. Organizowanie i finansowanie superwizji dla pracowników placówek udzielających pomocy dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin z problemem uzależnienia.
6. Organizację spotkań szkoleniowych dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej dotyczących Alkoholowego Zespołu Płodowego – Zespół FAS.
7. Tworzenie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów udzielających pomocy dzieciom i rodzinie z problemami wynikającymi z uzależnień.
8. Pokrycie kosztu funkcjonowania domu dla osób doznających przemocy w rodzinie (Hostelu), który jest prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku.
9. Pokrycie kosztu funkcjonowania Telefonu Zaufania, którego zadaniem jest udzielanie pomocy z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie osobom znajdującym się w kryzysie.
10. Tworzenie, finansowanie i dofinansowywanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla osób uzależnionych, ofiar przemocy w rodzinie oraz ich rodzin m.in.: punktów konsultacyjnych, ośrodków interwencji kryzysowej udzielających pomocy w sytuacjach kryzysowych.
11. Działalność prowadzoną w Miejskim Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych, w tym pokrycie kosztu funkcjonowania punktów konsultacyjnych, prowadzenie grup wsparcia, zajęć terapeutycznych, zajęć socjoterapeutycznych, organizacja szkoleń itp.
12. Pokrycie kosztu funkcjonowania "Przyjaznego Pokoju" ("Niebieskiego Pokoju") - miejsca do bezpiecznych

nietraumatycznych przesłuchań ofiar przemocy domowej (dorosłych i dzieci) prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku.

13. Organizację i finansowanie grup wsparcia oraz zajęć terapeutycznych dla osób współzależnionych oraz ofiar przemocy.
14. Organizowanie lokalnych szkoleń, narad, seminariów, konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie oraz zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie.
15. Organizację programów interwencyjno-korekcyjnych lub terapeutycznych dla sprawców przemocy domowej.
16. Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie – w ośrodkach pomocy społecznej, zakładach opieki zdrowotnej, policji, parafiach, siedzibach organizacji pozarządowych, punktach konsultacyjnych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, poradniach zdrowia psychicznego, świetlicach miejskich, klubach profilaktyki środowiskowej, itp.
17. Organizację warsztatów umiejętności rodzicielskich – zajęć o charakterze profilaktycznym mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych oraz przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy.
18. Prowadzenie działań edukacyjnych służących zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym, przygotowywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych, współpraca z mediami. Organizację lokalnej kampanii przeciwdziałania przemocy w rodzinie, m.in. we współpracy z Płocką Orkiestrą Symfoniczną.
19. Organizację szkoleń dotyczących współpracy służb i instytucji związanych z wdrażaniem procedur interwencji w przypadkach przemocy w rodzinie.

Ważną rolę w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym spełnia Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do głównych zadań Komisji należy:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji:
 - a) przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu,
 - b) motywowanie osób zgłoszonych do Komisji do podjęcia leczenia odwykowego.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
 - a) zlecenie przeprowadzania badań przez biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób zgłaszanych do Komisji,
 - b) kierowanie wniosków do Sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego,
 - c) kierowanie wniosków do Sądu o ograniczenie bądź pozbawienie władzy rodzicielskiej,
 - d) zawiadamianie Prokuratury o przestępstwie znęcania się.
3. Opiniowanie wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej

i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

5. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi skierowanych do różnych grup zawodowych i społecznych, w tym szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych.
6. Prowadzenie działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
7. Udział członków Komisji w szkoleniach dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Wydawanie komunikatów i opinii zawierających stanowisko w sprawie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę indywidualną, w zespołach i na posiedzeniach Komisji przysługuje wynagrodzenie w formie umowy zlecenie lub umowy o dzieło w wysokości:
 - 35,00 zł brutto za 1 godzinę pracy dla członka Komisji w zespole motywującym do podjęcia leczenia oraz na posiedzeniach Komisji,
 - 45 zł brutto za 1 godzinę pracy dla Przewodniczącego Komisji w zespole motywującym do podjęcia leczenia oraz na posiedzeniach Komisji,
 - 25,00 brutto zł za kontrolę 1 punktu sprzedaży napojów alkoholowych,
 - 25,00 zł brutto za opracowanie 1 wniosku do Sądu/Prokuratury w sprawach dotyczących osób zgłaszanych do Komisji,
 - 35,00 zł brutto za 1 godzinę przeprowadzonego szkolenia.
10. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługują również diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów z tytułu wyjazdów poza teren miasta Płocka celem udziału w szkoleniach i konferencjach.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, udział w ogólnopolskich kampaniach i organizacja inicjatyw lokalnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Diagnoza lokalnych problemów alkoholowych i ewaluacja działań profilaktycznych.

Ważnym elementem gminnej strategii na rzecz profilaktyki i zmniejszania zasięgu problemów alkoholowych jest podejmowanie działań "ochronnych" skierowanych do młodzieży. Działania te będą polegały w szczególności na zapobieganiu - poprzez edukowanie, uświadamianie, wskazywanie

alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową bez sięgania po środki uzależniające. Działania profilaktyczne będą miały na celu wspieranie młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, tak aby nie było potrzebne "podpieranie się" substancjami uzależniającymi, jak również uczenie umiejętności mówienia "nie" w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Zaplanowane działania, podobnie jak w latach poprzednich, uwzględniają realizację programów profilaktycznych, dotyczących różnych środków uzależniających oraz łączenie poszczególnych działań podejmowanych wobec tej populacji.

Działania profilaktyczne kierowane będą do podstawowych środowisk – szkoły, rodziny oraz społeczności lokalnej i będą uwzględniały zajęcia uczące dzieci/młodzież różnych umiejętności społecznych; spotkania, podczas których rośnie wiara w siebie oraz sytuacje, w których młodzi ludzie mogą lepiej zrozumieć świat, swoich bliskich, mogą zapoznać się z wartościami, jakimi należy się w życiu kierować. Profilaktyką zostaną objęte dzieci i młodzież w różnym wieku i z różnych środowisk.

W ramach realizacji zadania podejmowane będą również kampanie informacyjno - edukacyjne mające na celu promowanie prawidłowych wzorców zachowań. Jednym z kluczowych problemów wymagających systematycznych działań jest kwestia ograniczenia dostępności napojów alkoholowych dla młodzieży, dlatego w Programie uwzględniono działania nastawione na zmianę postaw i zachowań sprzedawców alkoholu – promocja oraz utrwalanie wśród sprzedawców alkoholu zachowań polegających na systematycznym kontrolowaniu dokumentów potwierdzających wiek młodo wyglądającego klienta.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Prowadzenie oraz finansowanie programów profilaktycznych, socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Dofinansowanie autorskich programów z zakresu profilaktyki uzależnień.
3. Dofinansowanie wypoczynku oraz wyjazdów dzieci i młodzieży związanych z realizacją programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych.
4. Organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz imprez związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii i przemocy w rodzinie - konkursy, festyny, przedstawienia, zawody sportowe, happeningi, pikniki, zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych itp..
5. Współdziałanie w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii.
6. Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się oraz metody interwencji profilaktycznej.
7. Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
8. Organizacja oraz dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych, podnoszących kompetencje wychowawcze i profilaktyczne oraz ułatwiających tworzenie programów wychowawczych szkoły.
9. Wspieranie grup Młodzieżowych Liderów, którzy promują wśród swoich rówieśników zdrowy styl życia,

wolny od nałogów.

10. Wdrażanie programów oraz przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych – np. kluby dyskusyjne, gazetki, audycje radiowe.
11. Rozszerzenie programów zajęć psychoprofilaktycznych dla młodzieży o różne formy zajęć sportowych.
12. Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.
13. Prowadzenie badań i sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, narkotykowych oraz problemów związanych z przemocą w rodzinie, zasobów i efektów podejmowanych działań. Diagnoza środowiska szkolnego – diagnoza problemów oraz zapotrzebowania na usługi z zakresu profilaktyki uzależnień.
14. Prowadzenie działalności z zakresu problematyki alkoholowej dla kierowców zawodowych oraz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców – kampanie edukacyjne związane z promowaniem trzeźwości kierowców, dystrybucja materiałów edukacyjnych, wprowadzenie programów korekcyjnych dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości.
15. Wspieranie lekarzy pierwszego kontaktu oraz pracowników socjalnych w stosowaniu metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji – przeprowadzenie szkoleń, zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych, pokrycie kosztu przeprowadzenia badań.
16. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych – prowadzenie warsztatów, konsultacje specjalistów itp.
17. Współpraca z mediami w zakresie propagowania wiedzy dotyczącej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie.
18. Zakup literatury fachowej oraz czasopism przekazywanych organizacjom i instytucjom, prowadzącym działania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

Środki finansowe na realizację projektów zawartych w omawianym zadaniu przez placówki oświatowo-wychowawcze są w dyspozycji oraz będą przekazywane wymienionym podmiotom przez Zarząd Jednostek Oświatowych - JB w Płocku.

Zadanie uwzględnia również działania, które będą prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy w Płocku.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Istotną rolę w realizacji zadań Programu odgrywają instytucje, organizacje pozarządowe oraz osoby fizyczne zajmujące się profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ważnym zadaniem samorządu jest wspieranie finansowe i merytoryczne projektów,

wynikających z potrzeb społeczności lokalnej i przyczyniających się do zmniejszenia dolegliwości związanych z uzależnieniami, realizowanych przez wymienione podmioty.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, udzielania pomocy osobom nadużywającym i uzależnionym od alkoholu, ofiarom przemocy oraz członkom ich rodzin, w tym wsparcie działalności Książnicy Płockiej.
2. Dofinansowanie zajęć terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów organizowanych przez kluby abstynenta, treningów, spotkań środowiskowych, imprez integracyjnych oraz programów pomocy psychologicznej realizowanych w klubach abstynenta oraz w innych placówkach.
3. Współpraca i wspieranie stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień.
4. Działania na rzecz integracji ze społeczeństwem osób wychodzących z uzależnień oraz ich rodzin.
5. Organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń i integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przemocy w rodzinie.
6. Organizacja pomocy merytorycznej dla wymienionych środowisk.
7. Finansowanie działalności "Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień".
8. Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych przeznaczonych na pakiety edukacyjno – informacyjne przekazywane szkołom, organizacjom pozarządowym oraz instytucjom zajmującym się profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
9. Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytutem Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Fundacją ETOH, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej oraz innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

V. Działania na rzecz ograniczania dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie miasta.

Organy samorządu terytorialnego zgodnie z postanowieniami Ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia. W świetle powyższego zostały podjęte następujące akty prawa miejscowego:

1. Uchwała Nr 766/XXXVI/01 Rady Miasta Płocka z dnia 23 stycznia 2001r. w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.
2. Uchwała Nr 44/V/02 Rady Miasta Płocka z dnia 30 grudnia 2002r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

3. Uchwała Nr 43/V/02 Rady Miasta Płocka z dnia 30 grudnia 2002r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz Uchwała Nr 320/XVII/03 Rady Miasta Płocka z dnia 25 listopada 2003r. zmieniająca Uchwałę w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

VI. Wydzielenie w Budżecie Miasta Płocka środków finansowych przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 11' Ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4' ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy. Uzyskane środki finansowe z wymienionych opłat zostają zabezpieczone w Budżecie Miasta i przeznaczone będą na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

VII. Opiniowanie wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W celu prawidłowego wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołuje się Zespół Opiniujący Wydatki Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w następującym składzie:

1. Zastępca Prezydenta ds. Polityki Społecznej – przewodniczący
2. Dyrektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych – wiceprzewodniczący
3. Dyrektor Wydziału Edukacji – członek
4. Przewodnicząca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – członek
5. Pracownik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych – członek.

Do zatwierdzania wydatków z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych upoważnieni są w zakresie posiadanych uprawnień Zastępca Prezydenta Miasta Płocka ds. Polityki Społecznej, Dyrektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych oraz osoby wyznaczone przez Prezydenta Miasta Płocka.

**PODZIAŁ ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ MIEJSKIEGO
PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2008 ROK**

BUDŻET MIASTA PŁOCKA - DZIAŁ 851 ROZDZIAŁ 85154, ZADANIE 1/WZS/G

Lp.	Zadanie	Kwota
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	97 160,00 zł
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - dysponentem do kwoty 109 134,00 zł jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, - dysponentem do kwoty 15 000,00 zł jest Płocka Orkiestra Symfoniczna Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1 193 214,00 zł
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych udział w ogólnopolskich kampaniach i organizacja inicjatyw lokalnych, diagnoza lokalnych problemów alkoholowych i ewaluacja działań profilaktycznych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - dysponentem do kwoty 260 000,00 zł jest Zarząd Jednostek Oświatowych – JB w Płocku, - dysponentem do kwoty 1 200,00 zł jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, - dysponentem do kwoty 1 500,00 zł jest Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy w Płocku 	306 200,00 zł
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - dysponentem do kwoty 3 000,00 zł jest Książnica Płocka 	100 581,00 zł
5.	Ogółem	1 697 155,00 zł

